Descartes

Textos amb Preguntes

Text 1

No sé què contestar a aquestes raons, però finalment em veig obligat a reconèixer que de totes les coses que abans acceptava com vertaderes no n'hi ha cap que no en pugui dubtar ara –i no per poca consideració o lleugeresa, sinó per raons molt fortes i ben meditades-. De manera que a partir d'ara hauria d'abstenir-me de pronunciar-me sobre aquests pensaments, i atorgar-los la mateixa credibilitat que donaria a coses manifestament falses, si és que vull trobar una cosa permanent i segura en les ciències.
Però no n'hi ha prou de tenir això en compte: encara he de tenir cura de recordar-me'n, perquè les velles opinions de cada dia sovint em tornen al pensament, i el tracte comú i familiar que tenen amb mi els ha donat un dret a ocupar la meva ment a desgrat meu, i a fer-se els amos de les meves creences. I no deixaré mai d'assentir-hi ni de tenir-hi confiança mentre les consideri com el que són de debò, és a dir, una mica dubtoses com he mostrat, però tanmateix molt probables; de manera que resulta molt més raonable creure-les que negar-les. És per això que penso que en podria fer un ús més prudent si, adoptant el criteri oposat, m'esforcés a enganyar-me a mi mateix simulant que aquests pensaments són falsos i imaginaris; de tal manera que, equilibrant els meus prejudicis els uns amb els altres, no puguin decantar el meu assentiment més d'un costat que de l'altre: així el meu judici no es veurà dominat pels mals costums ni desviat del camí dret que el pot conduir al coneixement de la veritat. Perquè estic segur que mentre faci això no hi pot haver perill de desviar-me d'aquesta via, i ara com ara no podria considerar extremada la meva desconfiança: perquè ara no es tracta d'actuar sinó solament de meditar i conèixer.

DESCARTES, *Meditacions Metafísiques I 10-11*

1.Expliqueu breument –al voltant de 40-80 paraules- les idees principals del text i com hi apareixen relacionades.

2.Expliqueu breument el significat, en el text, de les següents paraules o expressions –al voltant de 5-15 paraules en cada cas.

- **Creences**
- **Prejudicis**
- **Veritat**
- **Conèixer**

3.Quines raons té Descartes per simular que tots els seus pensaments són falsos? (Haureu de referir-vos als aspectes generals del pensament de Descartes que siguin pertinents encara que no apareguin explícitament en el text)

4.Compareu la concepció de Descartes del coneixement amb una altra concepció del coneixement.

5.Creieu que és raonable dubtar sobre si estem desperts o bé somniem el que ens sembla que experimentem realment?

Text 2

A partir de tot això m'adono que ni la facultat de voler que he rebut de Déu no és per ella mateixa la causa dels meus errors, ja que és prou àmplia i perfecta en la seva espècie; ni tampoc no ho és la facultat d'entendre o concebre, ja que només puc entendre les coses per mitjà d'aquesta facultat que Déu m'ha donat, i per tant tot el que entenc sens dubte ho entenc com cal, i no és possible que en això m'equivoqui. Quin és doncs l'origen dels meus errors? Doncs només el fet que no retinc la meva voluntat dins dels límits de l'enteniment (ja que és molt més àmplia i extensa que aquest) i l'aplico a coses que no entenc. Coses respecte a les quals la voluntat és per ella mateixa indiferent, i per aquesta raó es desvia fàcilment i tria el mal pel bé, o el fals pel vertader. I això és el que em fa equivocar i pecar.

DESCARTES, *Meditacions Metafísiques IV, 83*

1.Expliqueu breument –al voltant de 40-80 paraules- les idees principals del text i com hi apareixen relacionades.

2.Expliqueu breument el significat, en el text, de les següents paraules o expressions –al voltant de 5-15 paraules en cada cas.

- **Déu**
- **Voluntat indiferent**
- **Entendre**

3.Quines raons té Descartes afirmar que *"tot el que entenc sens dubte ho entenc com cal, i no és possible que en això m'equivoqui"*? (Haureu de referir-vos als aspectes generals del pensament de Descartes que siguin pertinents encara que no apareguin explícitament en el text)

4.Compareu la concepció de Descartes sobre l'origen de l'error i del mal amb la concepció de Plató.

5.Creieu que Descartes té raó quan afirma que l'únic responsable dels meus errors i els meus pecats sóc jo mateix?

Text 3

"S'ha de concloure necessàriament que és només del sol fet que jo existeixo i de la idea d'un ésser supremament perfecte que hi ha en mi (és a dir, de Déu), que es demostra amb tota evidència que Déu existeix. Només em queda per examinar de quina manera he adquirit aquesta idea. Perquè no l'he rebut pels sentits ni tampoc se'm presenta de forma inesperada, com fan les idees de les coses sensibles quan aquestes coses afecten o sembla que afecten els òrgans exteriors dels sentits. Tampoc no és una creació pura o ficció de la meva ment, ja que no està en el meu poder afegir-hi o restar-hi res. I per tant no queda sinó dir que, com la idea de mi mateix, és una idea innata."

R.DESCARTES, *Meditacions Metafísiques III*

1.Expliqueu breument –al voltant de 40-80 paraules- les idees principals del text i com hi apareixen relacionades.

2.Expliqueu breument el significat, en el text, de les següents paraules o expressions –al voltant de 5-15 paraules en cada cas.

- Evidència
- Idea innata

3.Quines raons té Descartes per afirmar que de la consideració sobre la pròpia existència i la presència en la ment de la idea de Déu es pot concloure que Déu existeix? (Haureu de referir-vos als aspectes generals del pensament de Descartes que siguin pertinents encara que no apareguin explícitament en el text)

4.Escull una de les següents opcions
Opció A: Compareu la concepció de Descartes sobre les idees amb una altra concepció sobre el mateix tema.
Opció B: Compareu l'argumentació de Descartes sobre l'existència de Déu amb una altra argumentació sobre el mateix tema.

5.Creieu que Descartes té raó quan afirma que és pot demostrar l'existència de Déu amb total evidència?

Text 4

"Jo no em puc equivocar si sempre mantinc la meva voluntat dins dels marges del meu coneixement, de manera que només es pronunciï sobre coses que l'enteniment li presenta molt clarament i distintament. Perquè tot concepte clar i distint és sens dubte una cosa real i positiva, i per tant no pot tenir el seu origen en el no-res sinó que necessàriament ha de venir de Déu com a creador. I dic que ha de venir de Déu, perquè essent supremament perfecte no pot ser la causa de cap error; i per consegüent s'ha de concloure que un concepte o un judici així ha de ser vertader.
A més, avui he après no solament el que he d'evitar per no errar, sinó també el que he de fer per encertar en el coneixement de la veritat. I certament ho puc aconseguir si centro tota la meva atenció en les coses que entenc perfectament i si les separo de les que només comprenc de forma confusa i obscura. De la qual cosa, d'ara endavant, en tindré molta cura.

R.DESCARTES, *Meditacions Metafísiques IV*

1.Expliqueu breument –al voltant de 40-80 paraules- les idees principals del text i com hi apareixen relacionades.

2.Expliqueu breument el significat, en el text, de les següents paraules o expressions –al voltant de 5-15 paraules en cada cas.

- Causa
- Concepte clar i distint
- Déu
- Veritat
- Voluntat

3.Quines raons té Descartes per afirmar que per conèixer la veritat ha de centrar l'atenció en allò que es presenta a l'enteniment de manera molt clara i distinta? (Haureu de referir-vos als aspectes generals del pensament de Descartes que siguin pertinents encara que no apareguin explícitament en el text)

4.Compareu l'argumentació de Descartes sobre l'existència de Déu amb una altra argumentació sobre el mateix tema que es pugui trobar en la història del pensament.

5.Creieu que Descartes té raó quan afirma que és pot evitar l'error i trobar la veritat de forma infal·lible?